norden
Nordiska rådet

A 1490/näring

Behandlas i:
Näringsutskottet

Bilaga/or:
- Medlemsförslag

J.nr. 10-00055-4

Näringsutskottets betänkande över

Medlemsförslag om utbyggnad av den nordiska triangeln

1. Udvalgets forslag

Näringsutskottet föreslår

att Nordiska rådet inte företar sig ytterligare i anledning av medlemsförslag A 1490/näring om utbyggnad av den nordiska triangeln.

2. Baggrund

Næringsudvalget i Nordisk Råd har behandlet et medlemsforslag om udbygning af den såkaldte ”nordiske triangel”, som drejer sig om kommunikation/færdsel mellem de nordiske hovedstæder Oslo, København og Stockholm, samt videre forbindelse til Helsingfors. Forslagsstillerne mener, at området er afgørende både for konkurrencekraften indenfor EU og for det nordiske næringsliv. Langs trianglens tre sider bor ca. otte mio. mennesker, og omkring 80 % af Sveriges befolkning bor her. Samtidig bliver ca. 80 % af Sveriges BNP produceret her ifølge forslagsstillerne. Vejtrafikken mellem Sverige og Norge er øget meget de sidste par år, og der er behov for god infrastruktur og transportpolitik i området. Der er kommet hurtigtog på dele af strækningerne, men efterspørgslen kan ikke dækkes på grund af brister i kapaciteten.

3. Udvalgets synspunkter

Udvalget behandlede forslaget på sit møde i Oslo den 14. april og var enig i forslagsstillernes motivation. Der har i lang tid været fokus på yderområderne i Norden, og man har igangsat initiativer for at bevare befolkningens mulighed for at bo i yderområderne. Men nu mener udvalget, at man også bør tænke på de centrale områder, da der er tydelige tendenser til at tilstrømningen til byområderne er et generelt fænomen i alle de nordiske lande.
En udbygning af den nordiske triangel, og specielt jernbanedelen, er et vigtigt indslag i et effektivt og holdbart transportsystem med fokus på miljø. Man kan forestille sig, at hvis de nordiske lande ikke prioriterer udbyg-

ningen, kommer EU heller ikke til at gøre det. I stedet prioriterer EU i større grad udbygninger i Centraleuropa for at integrere de nye medlemslande. Norden havner derfor mere og mere udenfor.

Udvalget mener, at god tilgængelighed mellem de nordiske lande og det øvrige Europa er livsnødvendig for det nordiske næringslivs fremtid. De nordiske lande må sammen styrke forbindelserne og prioritere infrastruktur for ikke at tabe konkurrencekraft i forhold til omverden.

Utskottet önskar ett större politiskt fokus på en utbyggnad av järnvägsnätet i Norden i allmänhet och den nordiska triangeln i synnerhet. Detta har bland annat framförts i Rek. *17/2008/näring om en nordisk handlingsplan för en klimatvänlig transportpolitik. Tågtransporter kommer att spela en allt större roll i framtiden, speciellt när det gäller att förena mobilitetsbehov med att reducera utsläpp av miljöfarliga ämnen. Inom EU:s transeuropeiska transportnät (TEN-nätet) är den nordiska triangeln ett prioriterat projekt som omfattar sträckningar i Sverige och Finland med förbindelser till det norska och danska järnvägsnätet. Utskottet konstaterar att ska tågtrafiken växa i Norden måste de nordiska länderna engagera sig.

Boknings- och försäljningssystemen för att beställa och köpa tågresor via Internet är ett annat område där utskottet ser ett utvecklingsbehov. Idag hittar man inte (billiga) resor med tåg med samma lätthet som man t.ex. gör med flygresor. Tillgängligheten till försäljningen av biljetter bör bli bättre för att i högre grad göra det attraktivt att resa med tåg som ett alternativ till flygresor. Utskottet uppfordrar därför tågoperatörerna i de nordiska länderna att prioritera detta område. Utskottet kommer att ta initiativ till ett möte för inleda en dialog med tågoperatörerna om detta område och hur det kan utvecklas.

Utskottet menar att Den konservativa gruppens förslag pekar på en rad viktiga och nödvändiga områden som bör tas med i det fortsatta arbetet med utveckling av tågtrafiken i Norden. Utskottet menar dock att den rekommendation om nordisk transportpolitik (Rek. *17/2008/näring) som rådet lagt fram täcker detta område och att det skulle verka kontraproduktivt med flera rekommendationer som tar upp samma sak.

Utskottet framhåller att det är mycket viktigt att rådet driver transportfrågorna då det inte finns ett nordsikt ministerråd för transportfrågor. Utskottet ska arbeta för att få ett möte tillstånd med de nordiska transportministrarna. Det är utskottets uppfattning att det mest effektiva sättet att få de nordiska länderna att prioritera frågan om en utbyggnad av tågtrafiken mellan de nordiska länderna är att möta de ansvariga ministrarna och diskutera detta område.

Utskottet föreslår därför att rådet inte ska företa sig något ytterligare med anledning av medlemsförslaget.

4. Konklusion

Näringsutskottet föreslår

att Nordiska rådet inte företar sig ytterligare i anledning av medlemsförslag A 1490/näring om utbyggnad av den nordiska triangeln.

Reykjavik den 2. november 2010

Alf Egil Holmelid (SV)
Billy Gustafsson (s)
Bjarni Benediktsson (Sj.)
Bjarne Kallis (kd)
Edmund Joensen (Sb)
Janne Seurujärvi (cent)
Jessica Polfjärd (m), ordförande
Lyly Rajala (saml), vice ordförande
Ole Vagn Christensen (S)
Raimo Vistbacka (SAF)
Tone Merete Sønsterud (A)
Torfinn Opheim (A)
Torgeir Trældal (FrP)

Nordiska rådet

A 1490/näring

Behandlas i:
Näringsutskottet

Bilaga/or:
- Medlemsförslag

J.nr. 10-00055-4

Nordiska rådet

A 1490/näring

Behandlas i:
Näringsutskottet

Bilaga/or:
- Medlemsförslag

J.nr. 10-00055-4

Medlemsförslag om utbyggnad av den nordiska triangeln

I framtidens Europa råder inga tvivel om att regioner i högre grad än nationer kommer att stå för tillväxtmöjligheter och konkurrensfördelar. Men ingen region är konstant. Dess styrka och inflytande är dynamiskt. Regioners betydelse beror till stor del på externa förhållanden och intern kapacitet. Vår vision är att Norden och Östersjön skall vara Europas starkaste tillväxtområde, nu och i framtiden. En avgörande komponent för att nå det målet är ett väl fungerande transportsystem. Kommunikationer behöver ständigt effektiviseras och utvecklas, allt i takt med resenärens och näringslivets behov. Det är därför angeläget att ha fördjupade samarbeten i infrastrukturfrågor mellan de nordiska länderna och i synnerhet då det kommer till den nordiska triangeln.

Den så kallade ”Nordiska triangeln” avser kommunikationerna mellan de nordiska huvudstäderna Köpenhamn, Oslo och Stockholm med anslutning till Helsingfors. Nordiska triangeln är ett av EU:s prioriterade infrastrukturprojekt och avgörande för såväl konkurrensen inom EU som för Nordens näringsliv. Samtidigt är den viktig för de människor som arbetar och lever utmed benen i triangeln. Längs triangelns tre sidor bor drygt åtta miljoner människor, vilket gör triangeln till de mest dominerade stråken i norra Europa. Omkring 80 procent av Sveriges befolkning bor här. Likaså 80 procent av Sveriges BNP produceras här. Längs korridoren Stockholm-Oslo återfinns 46 av Norges och Sveriges sammanlagt 105 universitet.

I takt med att vi går mot ett allt öppnare och friare Europa där det gränsregionala samarbetet utgör en av de viktigaste framtidsfrågorna är det av stor vikt att såväl de fysiska som mentala gränserna nedmonteras där så kan ske. Inom Norden har vi på senare tid sett att tyngdpunkten förskjutits och förstärkts mot Öresundsregionen. Detta är i sig positivt men vi får inte glömma de expanderande huvudstadsregionerna Oslo och Stockholm. De senaste åren har vägtrafiken över svensk-norska gränsen i det närmaste fördubblats, till stor del beroende på tilltagande arbetspendling och godstransporter i gränsområdena.

Vi inser behovet av en god transportpolitik för näringslivets konkurrenskraft och människors rörlighet. Transportområdet är ett av de tydligaste exemplen på vikten av internationellt, gränsöverskridande samarbete. Dessutom leder de ökande kraven på transportsektorn till att vi måste intensifiera våra ansträngningar att skapa nya och kompletterande transportsystem. Efterfrågan på fler tåg under högtrafiktid mellan de tre storstadsregionerna kan idag inte tillfredställas på grund av bristande kapacitet i infrastrukturen. Snabbtågstrafiken med X 2000 har medfört minskade restider, men trafiken är fortfarande otillräckligt utbyggd på sträckan mellan Oslo och Stockholm samt mellan Oslo, Göteborg och Köpenhamn. Vi behöver dra nytta av det nordiska samarbetet här för att stärka vår region i Europa och i världen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Den konservative gruppen att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska ländernas regeringar

att verka för att påskynda en utbyggnad av den nordiska triangeln

Stockholm den 18 januari 2010

Bjarni Benediktsson (Sj.), ordförande
Lisbeth Grönfeldt Bergman (m)
Per-Kristian Foss (H)
Illugi Gunnarsson (Sj.)
Mats Johansson (m)
Arja Karhuvaara (saml)
Fredrik Karlström (Obs)
Ulla Karvo (saml)
Marianne Kierkemann (m)
Knud Kristensen (K)
Jukka Mäkelä (saml)
Kent Olsson (m), vice ordförande
Jessica Polfjärd (m)
Lyly Rajala (saml)
Sonja Irene Sjøli (H)
Anne-Marie Virolainen (saml)
Hans Wallmark (m)